

Psaní za posledních deset měsíců

Nezařazené | 27.6.2022 @ 23.23

Posledních deset měsíců jsem svůj blog zanedbal. Zda se jedná o přechodný výpadek nebo nový normál, to nemohu říci, protože důvody k této mé absenci online přítomnosti stále trvají. Tento blog jsem už od začátku žánrově směřoval k jakémusi průsečíku mezi dokumentací své duševní pouti a tematickým zaměřením na české letniční prostředí, v němž se vážná část té duševní pouti odehrávala. Nyní jsou ale obě tyto příze vyčerpány. Ta první proto, že z různých důvodů nemám nazbyt tolik energie, kolik jsem míval, ta druhá proto, že v souvislosti s blížícím se koncem mého úvazku na VOŠMT se i má přítomnost v letničním prostředí proměňuje. To vše volá po přehodnocení toho, o čem má tento blog do budoucna být, pro koho vlastně psát a na čem zde vůbec záleží. Je to nakonec Pán Ježíš, kdo nás uvádí do různých zkoušek, aby se oddělilo osvědčené od neosvědčeného, aby byl člověk zahanbený ve své domýšlivosti a Kristus v něm naopak oslaven.

Abych svou absenci aspoň trochu vynahradil, dovolím si informovat o svých autorských počinech, o nichž bych býval byl informoval, kdybych snad mohl nebo chtěl. Pokud tento výčet obsahuje něco dobrého, je to jen díky Pánu, který nás udržuje svým Slovem. Pokud obsahuje cokoli zlého, je to kvůli zlomenosti a hříchu, co i v mém životě zakvasil.

Pán mi teď ukazuje na mou zranitelnost. Pokud bude chtít, pomůže mi dostat svému svědectví i v dalších etapách mého života. Pokud chtít nebude, pak je toto všechno jen připomínka slepé uličky, kterou jsem k Boží slávě mohl prošlapat. Tak i onak je to Pán, kdo nakonec zvítězí jak v aroganci pyšného člověka, který si o sobě myslí, že snad už něco poznal, tak i v pokoře člověka zlomeného, který se spolehl na Něj. Rozdíl mezi těmi dvěma je pouze v tom, že ten druhý si svou roli uvědomuje, zatímco ten první nikoli. Ať je tedy všechno dobré přisouzeno Kristovu dílu ve mně a všechno zlé ať padne na vrub Boží milosti, která mi umožnila zmýlit se.

1/ Článek o sedmi vrcholech vlivu

Během listopadu 2021 jsem pracoval na článku o tzv. teorii sedmi vrcholů vlivu, který následně vyšel v časopise Rozmer 4/2021. Článek je dostupný předplatitelům Rozmeru. Případným zájemcům mohu pro studijní účely zdarma zapůjčit časopis v tištěné formě. Článek jsem původně napsal po česky, do slovenčiny byl přeložen redakciou.

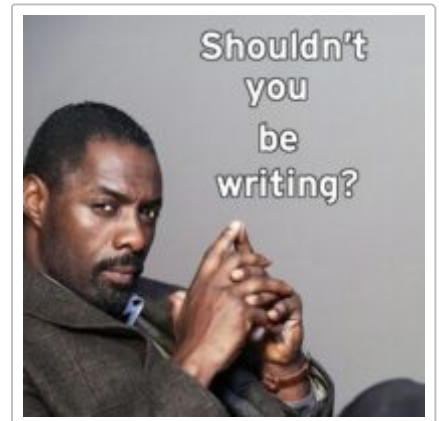
Teorie sedmi vrcholů říká, že církev má ve 21. století Bohem daný mandát k tomu, aby svými lidmi – novým druhem apoštolů – obsadila sedm sfér veřejného života: náboženství, ekonomiku, vzdělávání, kulturu, rodinu, média a obchod. Můj postoj je kritický. Tvrdím, že teorie sedmi vrcholů stojí na příliš vratkých exegetických základech a že její sliby jsou nereálné a údajné dílčí úspěchy nadsazené. Snažil jsem se nicméně nevycházet z kritických zdrojů, ale naopak dát prostor samotným současným protagonistům. Dle mého názoru se mi podařilo prokázat, že ačkoli se kořeny této teorie běžně spojují s Francisem Schaefferem, Billem Brightem a Lorenem Cunninghamem, její současnou verzi, jak ji představují autoři jako Lance Wallnau, John Enlow, Bill Johnson, popř. Robert Henderson, Tomi Femrite a další, je potřeba stopovat pouze a jedině k C. P. Wagnerovi. Právě Wagner jako hlavní mozek Nové apoštolské reformace okolo roku 2000 adoptoval teorii sedmi vrcholů, aby mu posloužila jako teoretický rámec pro jeho silně eschatologickou verzi křesťanského dominionismu. Skrze své polotajné apoštolské networky pak Wagner inspiroval své následovníky, často vlivné pastory a vůdce, aby specificky tuto teorii sami rozvíjeli. Toto své zjištění v článku dokumentuji odkazy do primárních zdrojů.

K článku o sedmi vrcholech jsem se dostal i skrze vlastní zkušenost. Kdysi v květnu 2021 mne kontaktoval jeden z organizátorů tzv. Akademie pro veřejnou službu, zda bych nemohl překládat online semináře této akce. K tomu jsem svolil, a to trochu ze zvědavosti a především proto, že mne o to požádal i ředitel VOŠMT. Ten totiž kývl na návrh organizátorů akce, že s ní VOŠMT částečně vypomůže výměnou za prostor k prezentaci školy. Ředitel tehdy byl jedním pastorem AC varován, že teorie sedmi vrcholů, kterou řečníci na konferenci propagují, může být pokládána za heterodoxní a že je spojována s učením NAR. Ředitel i já jsme toto riziko akceptovali s vidinou možné propagace školy mezi účastníky konference. Nepohodlná situace VOŠMT se již tehdy značně vyhrotila a vidina úspěšného náboru v roce 2021 překryla obavy o věrouku. Není ovšem pravdou, že VOŠMT tuto akci „pořádala“, jak stojí na stránkách KMS. Akci možná spolupřepočádal odbor vzdělávání AC, ale nikoli VOŠMT. Naše zapojení spočívalo v tom, že jsem já překládal jedno online sezení a že ředitel měl prostor asi 30–45 minut k představení možností studia na VOŠMT.

Nakonec jsem kvůli vytíženosti překládal pouze sezení o hoře vzdělání, na němž hovořil Mark Beliles. Musím říci, že ačkoli např. některé jeho vhledy do vzdělávací praxe starého Izraele byly diskutabilní, neodnesl jsem si vysloveně špatný dojem. Jeho výrazný důraz na domácí školu narazil mezi posluchači na určitou kritickou reflexi, ale pokud to člověk vnímal jako pohled ze strany amerického konzervativního evangelikála, byly jeho podněty snesitelné. Nepokládal jsem proto za nutné se tím dále zabývat. Až v červenci 2021 mne oslovil šéfredaktor Rozmeru s poptávkou po článku o teorii sedmi vrcholů, na což jsem kývl, ovšem jen s podmínkou velkorysého časového horizontu. (Byl jsem právě v Rumunsku, kde jsem se snažil zapříst druhou kapitolu dizertace. V srpnu jsme pořádali tábor, od září mě čekal vyučovací maraton o sedmi předmětech a moje děti, ach ty šípy v toulci bohatýra, je potřeba bez ustání „ostřit železem“, jak praví Přísloví 27,17. Moje schopnost obratem vyprodukovat alespoň slušnou rešerši proto značně poklesla, takže často nejsem s to upisovat se k termínům v horizontu týdnů nebo měsíců.)

K práci jsem sedl na přelomu října a listopadu. Měl jsem zrovna mezeru v koloběhu vyučování a měl jsem správně dělat na druhé kapitole, ale už jsem něco slíbil a téma mě začalo bavit jako taková práce, u níž se člověk odreaguje. Tak vznikl článkuček o teorii sedmi vrcholů.

Českých protagonistů této teorie je mi trochu líto. Vidím, že jsou to třeba i upřímní lidé, kteří opravdu chtějí pozitivně, křesťansky přispět k vylepšení politické kultury a k průniku evangelia do kruhů, v nichž se dosud nezvěstovalo. Sféra byznysu, politiky nebo umění, je evangeliem vsutku zasažena velmi málo. Ve snaze napravit to se ale tyto sympatičtí dobrotoři nechávají nachytat na tyto velkolepé projekty s nespelnitelnými sliby, které nemají základ ani v Písmu, ani v soudné teologii. Daleko lepší, než importovat podivné a nebiblické učení, by pro dobývání sedmi vrcholů bylo bývalo podporovat stávající biblické vzdělávání, vytvářet štedré a sofistikované stipendijní platformy pro rozmnožení evangelikální inteligence, podporovat znovuzrozené vzdělance a nakonec založit křesťanskou univerzitu. Ano, jsou to velké cíle. Ovšem christianizace celého světa, o níž protagonisté teorie sedmi vrcholů hovoří, je cíl daleko větší a daleko méně realistický, pokud tedy nedojde k Wagnerem prorokovanému „přesunu bohatství“ (ang. „transfer of wealth“), čili k jakési postmileniální variantě premileniálního učení o vytržení církve.

Tak či onak, českým protagonistům teorie sedmi vrcholů nepřeji neúspěch, pouze racionálnější a bibličtější napřažení jejich bohulibých snah.

2/ Referát o letniční hermeneutice na Sympoziu VOŠMT

Na konci ledna 2022 jsme na VOŠMT pořádali symposium o vztahu Bible a Ducha svatého. K mé radosti se nám podařilo dát dohromady pestrá sestava sedmi řečníků ze čtyř různých českých a slovenských denominací. To pokládám za úspěch a důkaz, že se symposium zabydluje a tvoří se kolem něj určitá pozitivní kultura. Všem prezentujícím ještě jednou i zde vřele děkuji a vážím si jejich nezištné snahy přispět k této naší místní platformě.

Co do návštěvnosti bylo symposium stejně jako v roce 2021 slabší. Přičítat to můžeme covidovým opatřením, která v dané době potenciální účastníky ještě strašila, můžeme ovšem zvažovat i určitou únavu či nechuť tuzemského letničního prostředí podílet se na akcích, jako je tato. Při pohledu na podobně skromnou účast na akcích tohoto typu jinde je ovšem otázkou, jaké účastníky lze kromě studentů dané školy a případně velmi úzké skupiny nadšenců očekávat.

Symposium si totiž nekladlo za cíl „nalít“ do návštěvníků novou vlnu motivace nebo snadno aplikovatelné teorie. Neměli jsme na programu žádnou superhvězdu, která by vyprodávala přednáškové haly. Mělo jít o výstupní bod českého letničního myšlení v podání pastora, učitele na biblické škole, učitele na sborových biblických hodinách, apod. Letošní symposium tento cíl splnilo. Zda bude symposium pokračovat i v dalších letech, to je v této chvíli těžké říci. Za sebe však mohu potvrdit, že vzhledem k okolnostem by příští ročník musel běžet na nějaké jiné, nezávislé platformě.

Můj vlastní referát byl jakousi extrémně zhuštěnou podobou první kapitoly mé dizertace. Pokouší se dokázat přibližně dvě věci:

1. Jednak že kořeny tohoto typu vnímání rozhraní mezi zkušeností a Písmem je potřeba vidět u Johna Wesleyho, jehož misijní a teologická činnost ustavila americký wesleyanismus, z něž se vyklubalo letniční hnutí.
2. Za druhé že vývoj letniční hermeneutiky ve 20. stol. je vhodné dělit do čtyř fází: fáze panenská, fáze reakční, fáze tázaci/hledající, fáze drolení/dekonstrukce.

Pochopitelně jsem z časových důvodů nemohl pokrýt fázi konstrukční, která vskutku nastává teprve počátkem 21. stol. Jako jakýsi přehled, vzhled do problematiky, snad ale můj referát posloužil, protože ty základní stavební kameny wesleyánské čtyřstranky (kvadrilaterály), které u letničních vždy vedou k zostřenému vnímání kontrastu Duch/rozum nebo zkušenost/exegeze, zůstávají vždy velmi podobné a liší se jen co do míry filosoficko-hermeneutické informovanosti daného modelu.

3/ Referát o epistemologii u Amose Yonga na Konferenci Mateja Bela

Po sympoziu mi nastala další fáze maratonu vyučování. To, co mne vždy vyčerpá, není ani tak objem vyučovacích hodin, jako spíše rozmanitost vyučované látky. Toto období trvalo asi do konce dubna. Od ledna do dubna jsem nebyl s to položit na dizertaci ani prst! Roli v tom sehrála i má skleslost a plísňivý rozklad vědomí smyslu i pozitivního sebepojetí způsobený smrtelnou křečí VOŠMT, na níž mi záleželo, kde pracuji jedenáctý rok a která mne živila. Kousek jsem s první částí dizertace pohnul jen o vánocích v Rumunsku, pak ale přišla taková kombinace světobolu a práce, že jsem snad zapoměl i na to, kde ten dokument v počítači vůbec mám.

Koncem dubna mi ale ve schránce přistála pozvánka prezentovat nějaký referát na Konferenci Mateja Bela v Banské Bystrici 10. června 2022. Bylo to pro mě trochu narychlo, takže jsem váhal, zda nabídku přijmout, avšak napadlo mě navrhnout pořadatelům konference takové téma referátu, které by souviselo s mou dizertací, abych případnou rešerši mohl použít i tam. Jelikož jedna sekce konference měla být zaměřena mj. na epistemologii, navrhl jsem, že bych prezentoval něco o pneumatologické epistemologii Amose Yonga, který je pro mou dizertaci jedním z mých hlavních konverzačních partnerů. Pořadatelé tento návrh kvitovali a 10. 6. jsem pejpr na této zdařil konferenci opravdu odprezentoval.

Celá naše sekce měla být v angličtině, čili i můj referát. Přiznám se, že to trochu zesilovalo ten vítr, co jsem z toho měl, protože moje vyjadřovací schopnosti v angličtině mají tendenci degradovat. Byla trochu legrace sledovat např. mladé ve sboru, co měli strach z maturit a tajit daleko horší strach z toho, že můj referát nebude dostačovat co do obsahu či co do plynulosti přednesu. Během května jsem se proto soustředil, abych to měl pěkně a řekl v té půlhodině něco kloudného a srozumitelného. Ten vítr jsem z toho věru měl. Yong je přecijen filosoficky nesmírně těžkopádný, abstraktní a místy nesrozumitelný. Porozumět mu a srozumitelně vysvětlit, oč mu jde, jsem shledal náročným a první asi dva týdny jsem spíše tápal, nevěda, jak to uchopit.

Nakonec se v tomto pejpru s názvem „Amos Yong’s Pneumatic Imagination and Its Implications: Holy Fire in Theory of Knowledge“ pokouším dokázat nejméně tyto dvě až tři věci:

1. Jednak že všechno Yongovo myšlení od roku 2005 a celý ten jeho široký záběr, který zahrnuje dialog s buddhismem, teorií lidské (in)validity, dialog s přírodními vědami, politickou teologií nebo nově teologickou interpretací knihy Zjevení, má společného metodologického jmenovatele, jímž je pneumatologická představitost jako teorie aktivní kognitivní spolupráce s Duchem svatým opírající se o epistemologickou teorii fundacionální pneumatologie. Tyto dva koncepty Yong zkonstruoval ve svých publikacích z let 2000–2004 a ve všem následujícím se jich drží.
2. Za druhé že jakkoli se mohou Yongovy jednotlivé závěry jevit jako silně překvapivé, místy až heterodoxní, pro letniční teologii je nesmírně obtížné zapříst proti Yongovu projektu informovanou polemiku, protože ony koncepty pneumatické představitosti a fundacionální pneumatologie jsou v zásadní shodě s gramatikou klasické letniční teologie. Proto je Yong mezi letničními akademiky relativně populární a proto není možné obejít ho, ale je naopak potřeba se jím přinejmenším z letničních pozic podrobně zabývat.
3. Za třetí v závěru uvádím, že Yongova epistemologie je vhodným lékem na extremismus a propagandu všeho druhu.

Z mé prezentace byl pořizován videozáznam a pokud ho KETM zveřejní, dám určitě vědět.

Práce na tomto referátu mi nesmírně pomohla posunout se v psaní druhé kapitoly dizertace. S Boží pomocí bych chtěl mít druhou kapitolu do konce kalendářního roku hotovou. Ona totiž spíše než druhá kapitola je to druhá část. Pokud by se mi povedla, měl bych co do rozsahu dizertaci hotovou a svolili-li by mí školitelé, že bych tím pádem vypustil případovou studii a omezil závěr na teoretickou syntézu, mohl bych být ke konci práce poměrně blízko. Nechci ale budít nepřislušné naděje, protože můj úvazek na VOŠMT by měl skončit nejpozději v prosinci a mé další zaměstnání, jakékoli bude, mi možná žádný hladký finiš nedovolí. (Logická úvaha naopak praví, že dokončovat takovou práci je zbytečné, když není místo, na němž bych její plody uplatnil. Já jsem ale od Pána Boha na podzim 2018 vysloveně přijal, že bych to měl dodělat. Pokud se mi to nepovede, pak ať je to mou neschopností, ne však tím, že to vzdám.)

4/ Průběžná kázání

Za zmínku s ohledem na posledních deset měsíců stojí i pár kázání, která jsem měl především v našem domovském sboru AC Čáslav, popř. jinde. Asi od poloviny roku 2020 se snažím všechna svá kázání psát jako plynulý text. Je to styl, který mi vyhovuje a umožnil by snadno publikovat jejich sbírku, pokud bych v budoucnu usoudil, že se v nich objevuje jakýsi jednotící prvek a že by mohla mít užitek.

- Co tento svět nechápe? (Čáslav, 12. 9. 2021), předneseno na VOŠMT jako Svět nechápe etiku Království dne 29. 9. 2021
- Biblická paradoxní dialektika na folii filosofie (Čáslav, 7. 11. 2021), předneseno na VOŠMT jako Paradoxy biblické filosofie dne 2. 2. 2022.
- Chléb života, který potřebujeme (Olomouc, 5. 12. 2021)
- Spravedlivý nárok, verze 1 (Bodonoš, Rumunsko, 26. 12. 2021)
- Spravedlivý nárok, verze 2 (Čáslav, 9. 1. 2022)
- Kolik do kořenů, tolik do koruny (Čáslav, 20. 2. 2022)
- Věci Ducha a jak je mít na mysli (Čáslav, 13. 3. 2022)
- Blízko tebe je to Slovo (Čáslav, 24. 4. 2022)
- Účast na Božím dechu (Čáslav, 12. 6. 2022)

Kromě kázání se ve sboru zapojujeme zvýšenou měrou v práci s dětmi a v dalších pomocných činnostech. (Záchody jsem ale ve sboru ještě neumýval, na to jsem příliš arogantní ;-)) Sbor v Čáslavi je pro nás díky Pánu takové místo klidu, kde se člověk může pomodlit a povzbudit se ve víře. Šťasten ten, kdo takové místo nalezne.

<https://selah.cz/nezarazene/poslednich-10-mesicu/>